

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

II. ÚS 96/2010-53

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 3. februára 2011 v senáte zloženom z predsedu Juraja Horvátha a zo sudcov Sergeja Kohuta a Lajosa Mészárosa o sťažnosti JUDr. J. T., B., a spoločnosti T., s. r. o., B., zastúpených advokátom Mgr. K. H., B., vo veci namietaného porušenia základného práva na osobnú slobodu zaručeného v čl. 17 Ústavy Slovenskej republiky, základného práva na ochranu pred neoprávneným zhromažďovaním, zverejňovaním alebo zneužitím údajov o svojej osobe zaručeného v čl. 19 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky, základného práva vlastniť majetok zaručeného v čl. 20 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, základného práva na listové tajomstvo, tajomstvo dopravovaných správ a iných písomností a ochranu osobných údajov zaručeného v čl. 22 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, základného práva podnikat' a uskutočňovať inú zárobkovú činnosť zaručeného v čl. 35 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a základného práva domáhať sa zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky zaručeného v čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd, a napokon práva na rešpektovanie súkromného a rodinného života zaručeného v čl. 8 ods. 1 a 2 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd príkazom Úradu špeciálnej prokuratúry Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky

č. k. VII/1 Gv 191/08-25 z 9. marca 2009 a postupom Prezídia Policajného zboru, Úradu boja proti korupcii, odboru boja proti korupcii Bratislava v konaní vedenom pod ČVS: PPZ-308/BPK-B-2008 takto

r o z h o d o l :

1. Základné právo JUDr. J. T. na ochranu pred neoprávneným zhromažďovaním, zverejňovaním alebo iným zneužívaním údajov o svojej osobe zaručené v čl. 19 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky, základné právo vlastniť majetok zaručené v čl. 20 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, základné právo na listové tajomstvo, tajomstvo dopravovaných správ a iných písomností a na ochranu osobných údajov zaručené v čl. 22 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, základné právo domáhať sa zákonom ustanoveným postupom svojho práva na inom orgáne Slovenskej republiky zaručené v čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd a právo na rešpektovanie súkromného a rodinného života zaručené v čl. 8 ods. 1 a 2 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Prezídia Policajného zboru, Úradu boja proti korupcii, odboru boja proti korupcii Bratislava v trestnom konaní vedenom pod sp. zn. ČVS: PPZ-308/BPK-B-2008 p o r u š e n é b o l i .

2. Základné právo spoločnosti T., s.r.o., na ochranu pred neoprávneným zhromažďovaním, zverejňovaním alebo iným zneužívaním údajov o svojej osobe zaručené v čl. 19 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky, základné právo na listové tajomstvo, tajomstvo dopravovaných správ a iných písomností a na ochranu osobných údajov zaručené v čl. 22 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, základné právo domáhať sa zákonom ustanoveným postupom svojho práva na inom orgáne Slovenskej republiky zaručené v čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd a právo na rešpektovanie súkromného a rodinného života zaručené v čl. 8 ods. 1 a 2 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Prezídia Policajného zboru, Úradu boja proti korupcii, odboru boja proti korupcii Bratislava v trestnom konaní vedenom pod sp. zn. ČVS: PPZ-308/BPK-B-2008 p o r u š e n é b o l i .

3. Základné právo JUDr. J. T. a spoločnosti T., s. r. o., na ochranu pred neoprávneným zhromažďovaním, zverejňovaním alebo zneužitím údajov o svojej osobe zaručené v čl. 19 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky, základné právo na listové tajomstvo, tajomstvo dopravovaných správ a iných písomností a ochranu osobných údajov zaručené v čl. 22 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a základné právo domáhať sa zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky zaručené v čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a v čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd a právo na rešpektovanie súkromného a rodinného života zaručené v čl. 8 ods. 1 a 2 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd príkazom prokurátora Úradu špeciálnej prokuratúry Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky na uchovanie a vydanie počítačových údajov č. k. VII/1 Gv 191/08-23 z 9. marca 2009 porušené boli.

4. Príkaz Úradu špeciálnej prokuratúry Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky č. k. VII/1 Gv 191/08-25 z 9. marca 2009 zrušuje.

5. Úradu špeciálnej prokuratúry Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky v konaní vedenom pod sp. zn. VII/1 Gv 191/08 z a k a z u j e pokračovať v porušovaní základných práv JUDr. J. T. a spoločnosti T., s. r. o., zaručených Ústavou Slovenskej republiky a Listinou základných práv a slobôd a práva zaručeného Dohovorom o ochrane ľudských práv a základných slobôd.

6. Vo zvyšnej časti sťažnosti JUDr. J. T. a spoločnosti T., s. r. o., n e v y h o v u j e .

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavný súd Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) uznesením č. k. II. ÚS 96/2010-17 zo 4. marca 2010 prijal podľa § 25 ods. 3 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon

o ústavnom súde“) na ďalšie konanie sťažnosť JUDr. J. T., B. (ďalej len „sťažovateľ“) a spoločnosti T., s. r. o., B. (ďalej len „sťažovateľka“, spolu ďalej len „sťažovatelia“), vo veci namietaného porušenia základného práva na osobnú slobodu zaručeného v čl. 17 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), základného práva na ochranu pred neoprávneným zhromažďovaním, zverejňovaním alebo zneužitím údajov o svojej osobe zaručeného v čl. 19 ods. 3 ústavy, základného práva vlastníť majetok zaručeného v čl. 20 ods. 1 ústavy, základného práva na listové tajomstvo, tajomstvo dopravovaných správ a iných písomností a ochranu osobných údajov zaručeného v čl. 22 ods. 1 ústavy, základného práva podnikat' a uskutočňovať inú zárobkovú činnosť zaručeného v čl. 35 ods. 1 ústavy a základného práva domáhať sa zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky zaručeného v čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd (ďalej len „listina“) a práva na rešpektovanie súkromného a rodinného života zaručeného v čl. 8 ods. 1 a 2 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) príkazom Úradu špeciálnej prokuratúry Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky (ďalej len „špeciálna prokuratúra“) č. k. VII/1 Gv 191/08-25 z 9. marca 2009 a postupom Prezídia Policajného zboru, Úradu boja proti korupcii, odboru boja proti korupcii Bratislava (ďalej len „úrad boja proti korupcii“) v konaní vedenom pod ČVS: PPZ-308/BPK-B-2008.

Z obsahu sťažnosti a jej príloh vyplýva, že 10. marca 2009 o 9.20 h bola úradom boja proti korupcii na základe príkazu špeciálnej prokuratúry č. k. I GO-V-681-1/2009-3 z 27. februára 2009 vykonaná prehliadka iných priestorov a pozemkov v sídle advokátskej kancelárie sťažovateľov na K. v B..

Vykonaniu prehliadky iných priestorov a pozemkov predchádzal príkaz špeciálnej prokuratúry č. k. VII/1 Gv 191/08-25 z 9. marca 2009 vydaný v zmysle ustanovení § 90 ods. 1 písm. b) a e) zákona č. 301/2005 Z. z. Trestný poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „Trestný poriadok“), na základe ktorého sťažovateľka mala umožniť vyhotovenie a ponechanie si kópie počítačových údajov vrátane prevádzkových údajov, ktoré boli uložené prostredníctvom počítačového systému a pamäťových médií, a aby takéto údaje vydala na účely trestného konania. Súčasne špeciálna prokuratúra v tomto príkaze poverila vyhotovením kópie vyšetrovateľa úradu boja proti korupcii „*za asistencie pracovníka*

oddelenia kriminálnych analýz, ktorý disponuje potrebnými odbornými znalosťami za účelom vyhotovenia požadovanej kópie údajov“.

Úrad boja proti korupcii odvolávajúc sa na príkaz špeciálnej prokuratúry č. k. VII/1 Gv 191/08-25 z 9. marca 2009 „odňal“ sťažovateľom počítačové vybavenie „*HARD DISK B. ...*“ obsahujúci údaje o klientoch ich advokátskej kancelárie, ako aj ďalších advokátov sídliacich na uvedenej adrese, ktoré s právnou vecou, na ktorú bol vydaný tento príkaz, nijako vecne ani personálne nesúvisia. Stalo sa tak napriek tomu, že osoby prítomné pri prehliadke iných priestorov (sťažovateľ, ďalší advokát sídliaci v týchto priestoroch, ako aj podpredseda Slovenskej advokátskej komory) niekoľkokrát upozornili príslušníkov úradu boja proti korupcii na zákonom ustanovenú povinnosť mlčanlivosti sťažovateľov a s tým spojenú obmedzenú povinnosť vydať vec, ako aj na právne predpisy vzťahujúce sa na ochranu osobných údajov klientov sťažovateľov. Taktiež boli príslušníci úradu boja proti korupcii upozornení, že v zmysle obsahu príkazu špeciálnej prokuratúry je sťažovateľka povinná umožniť vyhotovenie a ponechanie si výlučne kópie takýchto údajov a rozhodne nie aj odňatie veci samotnej. Úrad boja proti korupcii odňatie odôvodnil nemožnosťou zabezpečenia prítomnosti kvalifikovaného pracovníka na „*stiahnutie*“ potrebných údajov.

Podľa názoru sťažovateľov „postupom príslušníkov OČTK tak došlo bez zákonného oprávnenia ku konaniu, ktorým sa údaje svojím obsahom nijako vecne a taktiež ani personálne nesúvisiace s účelom trestného konania v predmetnej právnej veci tak dostali do dispozičnej sféry tretích osôb, čo je v rozpore so zákonom... a taktiež príslušnými medzinárodnými dokumentmi...“.

Podstatným zásahom do základného práva sťažovateľa na ochranu vlastníctva je aj skutočnosť, že vlastníkom počítačového vybavenia, ktoré bolo odňaté úradom boja proti korupcii, nie je sťažovateľka, ale sťažovateľ. Touto skutočnosťou sa však príslušníci úradu boja proti korupcii vôbec nezaoberali, a preto došlo ich postupom aj v tomto smere k zásahu do základných práv a slobôd sťažovateľa.

Príkaz prokurátora z 9. marca 2009 je podľa tvrdenia sťažovateľov „*vydaný v rozpore so zákonom..., pretože tento príkaz nespĺňa ex lege určené náležitosti (§ 90 ods. 2*

TP)“, a to z dôvodu absencie určenia času, po ktorý malo byť uchovávanie údajov vykonávané.

Podľa názoru sťažovateľov „Konaním príslušníkov OČTK tak došlo v zmysle ust. § 23 ods. 1 zákona o advokácii k neoprávnenému zásahu do zákonom uloženej povinnosti advokáta zachovávať mlčanlivosť o všetkých skutočnostiach o ktorých sa dozvedel v súvislosti s výkonom advokácie... Taktiež... došlo k neoprávnenému zásahu do povinnosti advokáta (uloženú v ust. § 9 ods. 1 advokátskeho poriadku) zachovávať mlčanlivosť o všetkých skutočnostiach, o ktorých sa dozvedel pri výkone advokácie, ako aj osobných údajov chránených osobitným zákonom všetkých ostatných osôb, ktoré s predmetnou právnou vecou nijako objektívne vecne ani personálne nesúviseli...

Protiprávnosť... zásahu... aj v deň podania tejto sťažnosti sťažovateľov... naďalej trvá,... nakoľko vyšetrovateľka PZ SR... má protiprávne odňatú vec... naďalej v držbe, resp. detencii...

Ako nie menej významné sa nám javí poukázať na domácu judikatúru ale aj judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva, ktorá svojim obsahom ponúka jednoznačný návod: pokiaľ existujú prostriedky, ktoré umožnia realizáciu citovaného cieľa a zároveň predstavujú menej radikálny zásah do chránených práv, je nevyhnutné použiť práve tieto prostriedky, o to viac, že predmetné právo je princípom a možnosť jeho obmedzenia predstavuje výnimku, ktorá vždy a za každých okolností podlieha podmienke reštriktívneho výkladu. Uvedený princíp sa svojou podstatou reflektoval v zakotvení zásady zdržanlivosti a primeranosti v zmysle ustanovenia § 2 ods. 2 Trestného poriadku. V danom opísanom skutkovom kontexte však interpretácia nemusí byť reštriktívna, keďže zaistenie počítačového vybavenia, bez známk akéhokoľvek adekvátneho úsilia o selektovanie medzi údajmi a informáciami potrebnými pre účely trestného konania a na strane druhej údajmi a informáciami, ktoré s predmetnou právnou vecou nielen materiálne, ale ani personálne nesúvisia, evidentne a bez akýchkoľvek pochybností rozhodne prekračuje prípustné medze dané ex lege...

Keďže jestvuje dôvodné podozrenie sťažovateľov, že spôsob vykonania prehliadky iných priestorov — advokátskej kancelárie a odňatie veci - počítačového vybavenia, ktoré obsahovali údaje o iných osobách, ktoré vecne ani personálne nijako nesúviseli a nesúvisia s predmetnou právnou vecou neboli v súlade s Trestným poriadkom, je dôvodné

predpokladať, že tým bol porušený... článok 8... Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd — právo na rešpektovanie súkromného a rodinného života.“.

Sťažovateľ ďalej namieta, že „so začiatkom vykonávania prehliadky iných priestorov, teda dňa 10. 03. 2009 o 09:20 hod., bola príslušníkmi OČTK obmedzená osobná sloboda sťažovateľa 1, pričom na slobodu bol prepustený až dňa 12. 03. 2009 o cca 11.00 hod., teda po uplynutí maximálnej doby 48 hodín po ktorú je osobu oprávnený zadržať policajt!“, pritom mu «žiadnym spôsobom nedeklarovali z akého protiprávneho konania má byť podozrivý...

... neexistuje žiadny relevantný skutok, ktorý by zakladal porušenie povinností a tým trestnoprávne dôsledky je zrejmé, že postup OČTK bol absolútne účelový keď pre neexistujúce dôvody zadržal osobnú slobodu sťažovateľa 1 na 50 hodín! Účelovosť a nezákonnosť postupu pri obmedzení osobnej slobody sťažovateľa 1 podčiarkuje aj skutočnosť, že počas celej doby jeho obmedzenia osobnej slobody v CPZ Bratislava nebol OČTK vykonaný jediný vyšetrovací úkon takže obmedzenie osobnej slobody sťažovateľa 1 možno posudzovať ako „preventívne“ čo však nemá vôbec žiadnu oporu v právnom poriadku.

Nezákonnosť postupu OČTK sa prejavuje aj v ignorovaní zákazu výsluchu sťažovateľa 1, hoci OČTK vedeli že sťažovateľ 1 vo veci vystupuje len ako advokát, ďalšej nezákonnosti zabránil sťažovateľ 1 odmietnutím vo veci vypovedať, aj keď výsluch sa vôbec nemal začať! Rovnako je zrejmé..., že OČTK si porušujú svoje povinnosti číslovať listy vyšetrovacieho spisu, ktoré im vyplývajú z vyhlášky MS SR č. 618/2005 Z. z. v znení neskorších predpisov o tvorbe spisu orgánmi činnými v trestnom konaní a súdmi; nečíslovaný spis OČTK umožňuje svojvoľne vkladať alebo vyberať listiny do alebo zo spisu a takto si jeho obsah upravovať, „pracovať“ s dôkazmi a takto prípadne zahladzovať svoje pochybenia, ktorých je v predmetnej trestnej veci neuveriteľné množstvo.».

Vychádzajúc z uvedených skutočností sťažovateľa navrhujú, aby ústavný súd vydal nález, ktorým vysloví porušenie ich základných práv zaručených v čl. 17, čl. 19 ods. 3, čl. 20 ods. 1, čl. 22 ods. 1, čl. 35 ods. 1 a čl. 46 ods. 1 ústavy, základného práva zaručeného v čl. 36 ods. 1 listiny a práv zaručených v čl. 8 ods. 1 a 2 dohovoru príkazom špeciálnej prokuratúry č. k. VII/1 Gv 191/08-25 z 9. marca 2009 a postupom úradu boja proti korupcii

v konaní vedenom pod ČVS: PPZ-308/BPK-B-2008, zruší príkaz špeciálnej prokuratúry č. k. VII/1 Gv 191/08-25 z 9. marca 2009, uloží zákaz pokračovať v porušovaní označených základných práv zaručených v ústave a listine a práv zaručených v dohovore, prikáže obnoviť stav pred porušením označených práv a bezodkladne zničiť nezákonne získané dôkazné prostriedky.

2. Na základe žiadosti ústavného súdu sa k veci písomne vyjadrili účastníci konania: za špeciálnu prokuratúru generálny prokurátor Slovenskej republiky (ďalej len „generálny prokurátor“) listom č. k. VII/1 Gv 191/08-124 (resp. č. k. VII/1 Gv 191/08-122) z 30. marca 2010, úrad boja proti korupcii listom ČVS: PPZ-308/BPK-B-2008 z 23. apríla 2010 a právny zástupca sťažovateľov stanoviskom k uvedeným vyjadreniam generálneho prokurátora a úradu boja proti korupcii z 24. júna 2010.

2.1 Generálny prokurátor vo svojom vyjadrení uviedol, že „*V konaní vedenom pod sp. zn. II. ÚS 96/2010... súhlasí s upustením od ústneho pojednávania.*“. Ďalej uviedol:

„Trestný poriadok v zásade umožňuje dve alternatívy postupu orgánov činných v trestnom konaní pri získavaní počítačových údajov. Prvou je postup podľa § 90 Trestného poriadku, t. j. príkaz prokurátora (v prípravnom konaní) osobe, v ktorej držbe alebo pod jej kontrolou sa nachádzajú takéto údaje počítačové údaje, alebo poskytovateľovi takých služieb, aby

- a) také údaje uchovali a udržiavali v celistvosti,*
- b) umožnili vyhotovenie a ponechanie si kópie takých údajov,*
- c) znemožnili prístup k takým údajom,*
- d) také údaje odstránili z počítačového systému,*
- e) také údaje vydali na účely trestného konania.*

Druhou možnosťou je postup, kedy sú nosiče počítačových údajov zaisťované ako veci dôležité pre trestné konanie - § 91 Trestného poriadku, v rámci vykonávania úkonov, napr. podľa § 101 Trestného poriadku a nasledujúcich (príkaz na prehliadku iných priestorov a pozemkov). Následne sú z nosičov počítačových údajov získané počítačové údaje.

V tomto konkrétnom prípade sa žiada uviesť, že príkaz prokurátora ÚŠP GP SR sp. zn. VII/1 Gv 191/08-25 zo dňa 9. 3. 2009 neobsahuje čas po ktorý bude uchovávanie

údajov vykonávané (§ 90 ods. 2 Trestného poriadku). Tento príkaz však bol, ako už bolo uvedené vyššie, vydaný podľa § 90 ods. 1 písm. a), písm. b) [pozn. správne má byť § 90 ods. 1 písm. b) a e)] Trestného poriadku a znel na umožnenie vyhotovovania a ponechania si kópie takých údajov a vydanie údajov na účely trestného konania.

Uvedenie času v príkaze podľa § 90 odsek 1 Trestného poriadku sa vyžaduje len v prípade vydania príkazu podľa § 90 odsek 1 písm. a) Trestného poriadku, t. j. príkazu na uchovanie a udržanie počítačových údajov v celistvosti, čo výslovne vyplýva z § 90 odsek 2 Trestného poriadku. Z uvedeného je zrejmé, že príkaz prokurátora ÚŠP GP SR sp. zn. VII/1 Gv 191/08-25 zo dňa 9. 3. 2009 obsahoval všetky náležitosti, ktoré Trestný poriadok vyžaduje. Je nelogické, aby príkaz podľa § 90 odsek 1 písm. b), písm. e) Trestného poriadku obsahoval dobu uchovávaní počítačových údajov, keď príkaz znel na umožnenie vyhotovenia a ponechania si kópie takých údajov a na vydanie údajov na účely trestného konania.

Odhladnuc od vyššie uvedeného, treba uviesť, že napriek tomu, že sa vyšetrovateľ pri výkone prehliadky nebytových priestorov a pozemkov preukázal príkazom prokurátora ÚŠP GP SR sp. zn. VII/1 Gv 191/08-25 zo dňa 9. 3. 2009, tento príkaz ani realizovaný nebol, pretože k vyhotovovaniu a ponechaniu si kópie počítačových údajov, resp. k vydaniu počítačových údajov (už konkrétnych) by muselo dôjsť priamo na mieste prehliadky nebytových priestorov a pozemkov s tým, že nosiče počítačových údajov by zostali v držbe a pod kontrolou osoby, u ktorej sa nachádzajú. Vyšetrovateľ v tomto prípade postupoval tak, že zaistil nosič počítačových údajov ako vec dôležitú pre trestné konanie.

Pre úplnosť sa žiada uviesť, že nemožno považovať za nedovolené porušenie povinnosti mlčanlivosti skutočnosť, že nosiče informácií obsahujú aj údaje, ktoré sú pre prebiehajúce trestné konanie nepodstatné alebo nepoužiteľné. Údaje, na ktoré sa vzťahuje zákaz mlčanlivosti, sú len vedľajším produktom prehliadky, ktorému nebolo možné zabrániť. Nejedná sa preto o zámerné získavanie údajov chránených povinnosťou mlčanlivosti spôsobom, ktorý by bol v rozpore s predpismi upravujúcimi prelomenie povinnosti mlčanlivosti. Nie je totiž možné v čase prehliadky, a to ani v prípade vyhotovenia kópie počítačových údajov, oddeliť informácie dôležité pre trestné konanie na nosiči informácií od informácií, ktoré sú chránené uloženou povinnosťou mlčanlivosti.

Vzhľadom na tieto skutočnosti je zrejmé, že v prípade sťažovateľov nedošlo k porušeniu ich práv. Obmedzenie ich práv bol vykonané v súlade s Trestným poriadkom.

Preskúmaním sťažnosti JUDr. J. T. a spoločnosti T., s.r.o. som nezistil, že by príkazom prokurátora ÚŠP GP SR sp. zn. VII/1 Gv 191/08-25 zo dňa 9. 3. 2009 došlo k porušeniu ich práv. K obmedzeniu ich práv došlo v súlade s Trestným poriadkom a zastávam názor, že sťažnosť nie je opodstatnená.“

2.2 Úrad boja proti korupcii vo svojom vyjadrení z 23. apríla 2010 uviedol:

„Vyšetrovateľ Prezídia Policajného zboru, Úradu boja proti korupcii, Odboru boja proti korupcii Bratislava začal dňa 28. novembra 2008... trestné stíhanie za prečin podplácania podľa § 333 odsek 1, odsek 2, písmeno b) Trestného zákona a za zločin prijímania úplatku podľa § 329 odsek 1, odsek 2 Trestného zákona...

Dňa 20. 01. 2009 vyšetrovateľ... začal trestné stíhanie za obzvlášť závažný zločin skrátene dane a poistného podľa § 276 odsek 1, odsek 4 Trestného zákona v štádiu prípravy podľa § 13 odsek 1 Trestného zákona a za zločin podvodného úpadku podľa § 227 odsek 1, odsek 4, písmeno a) Trestného zákona v štádiu prípravy podľa § 13 odsek 1 Trestného zákona, na tom skutkovom základe ako je uvedené v predmetnom uznesení...

Dňa 10. 03. 2009 v čase o 09.20 hod. bolo prikročené na základe príkazu prokurátora k prehliadke iných priestorov alebo pozemkov, ktorá bola vykonaná v spol. T., s. r. o., B., pri ktorej bol odňatý Hard disk B. ..., 1 ks šanón s označením C., a. s., počet listov 1-254, 1 ks šanón s označením C., a. s., počet listov 1 120. Uvedenej prehliadky iných priestorov a pozemkov sa zúčastnil JUDr. J. H., ktorý je zástupcom Slovenskej advokátskej komory, so sídlom B. ako nezúčastnená osoba, na základe predchádzajúcej telefonической výzvy zo strany vyšetrovateľa PZ, nakoľko prehliadka iných priestorov a pozemkov mala byť vykonávaná v advokátskej kancelárii. Počas úkonu zo strany JUDr. J. T. ani JUDr. J. H. nebola vznesená žiadna námietka, čo potvrdili aj svojím podpisom na zápisnicu o prehliadke iných priestorov a pozemkov. Na záver úkonu JUDr. J. H. uviedol, že žiada, aby z disku zaisteného pri prehliadke neboli robené žiadne kópie a ani vydávané iným osobám v záujme ochrany klientov JUDr. T. ako aj zachovania povinnosti mlčanlivosti podľa zákona o advokácii.

Dňa 10. 03. 2009 v čase o 12.30 hod. bol vyšetrovateľom PZ podľa § 85 ods. 1 Trestného poriadku zadržaný podozrivý - JUDr. J. T.,... z dôvodov uvedených v § 71 ods. 1 písm. b), c) Trestného poriadku, nakoľko bol podozrivý z prečinu podplácania podľa § 333

ods. 1, ods. 2 písm. b) Trestného zákona a zločinu podvodného úpadku podľa § 227 ods. 1, ods. 4 písm. a) Trestného zákona v štádiu prípravy podľa § 13 ods. 1 Trestného zákona.

Dňa 10. 03. 2009 v čase o 14. 30 hod. bol vykonaný výsluch zadržaného podozrivého - JUDr. J. T.

Dňa 10. 03. 2009 v čase o 15.00 hod. bol zadržaný - podozrivý JUDr. J. T. odovzdaný na umiestnenie do cely policajného zaistenia.

Dňa 12. 03. 2009 v čase o 10.50 hod. podľa § 85 ods. 4 Trestného poriadku bol zadržaný - podozrivý JUDr. J. T. prepustený na slobodu, vyšetrovateľom PZ.

V predmetnej trestnej veci prebieha naďalej vyšetrovanie.

Na záver uvádzame, že súhlasíme, s tým, aby... ústavný súd upustil od ústneho pojednávania o prijatej sťažnosti, nakoľko od ústneho pojednávania nemožno očakávať ďalšie objasnenie veci.“

2.3 Právny zástupca sťažovateľov vo svojom stanovisku k vyjadreniam generálneho prokurátora a úradu boja proti korupcii uviedol:

«Dňa 10. 03. 2009 o 09:20 hod. sa príslušníci orgánov činných v trestnom konaní... dostavili do sídla advokátskej kancelárie obchodnej spoločnosti T., s. r. o. ... Od tohto momentu zostal jeden z príslušníkov OČTK stáť pri vstupných vchodových dverách do advokátskej kancelárie, čím bolo znemožnené fyzickým osobám do advokátskej kancelárie vstúpiť, resp. ju opustiť. Príslušníci OČTK však dali môjmu klientovi na vedomie skutočnosť, že ho zadržávajú, až neskôr. S poukazom na uvedené, preto zastávam názor, že klient bol v jeho osobnej slobode obmedzený už od času 09:20 hod. Na túto skutočnosť poukazujem aj preto, lebo mám za to, že zo strany príslušných príslušníkov OČTK došlo k prekročeniu maximálne povolenej dĺžky zadržania. Mandantovi bola totiž obmedzená osobná sloboda dňa 10. 03. 2009 o 09:20 hod, pričom prepustený bol dňa 12. 03. 2009 o 11:00 hod.. Počas doby zadržania môjho klienta, klientovi nikto z príslušníkov OČTK neoznámil, či inak nepreukázal na základe akých skutočností je založené dôvodné podozrenie voči jeho osobe... Ako významné sa mi javí taktiež v tejto myšlienkovvej konotácii poukázať na skutočnosť, že obsah samotných skutkových viet bol formulovaný až neveriteľne extenzívne a obsah týchto viet podľa môjho názoru nespĺňali dôvody pre začatie trestného stíhania voči osobe môjho mandanta v údajnej predmetnej veci...»

Môjmu mandantovi bolo zo strany príslušníkov OČTK len povedané, že ho upodozrievajú zo 1 - 3 skutkov (úplatok - poskytnutie či sľúbenie) a zo skutku (podvodný úpadok)... Ako advokát nevidím, žiaden právne relevantný dôvod pre ktorý môj mandant byt dôvodne podozrivý. Skôr to celé môže indikovať isté snahy o za zatahnutie klienta medzi skupinku podozrivých, aby sa OČTK mohli fyzicky dostať k obsahu úplne iných dokumentov, resp. databáz, ktoré majú v zmysle zákona o advokácii privilegovanú povahu a môj mandant ako advokát je viazaný ex lege povinnosťou mlčanlivosti.

Ak odhliadneme od skutočnosti, že podvodný úpadok sa zo strany klienta nestal, poukazujem na skutočnosť, že môj mandant v tejto skutkovej podstate ust. § 227 Trestného zákona... nespĺňa ani spôsobilosť subjektu (nakol'ko sa tam malo jednať, podľa kvalifikácie OČTK len, o prípravu, tak spoluúčast' na takomto trestnom čine neprichádza do úvahy). Aj táto skutočnosť (tvrdenie príslušníkov OČTK, že klient je podozrivý z takéhoto trestného činu v štádiu prípravy), podľa môjho názoru nasvedčuje tomu, že príslušníci OČTK sa snažili, bez toho aby ich konanie malo oporu v platnom právnom poriadku Slovenskej republiky... zahrnúť aj môjho mandanta ako advokáta, hoci právne iba ako advokát, nemôže spĺňať príslušné znaky tejto skutkovej podstaty trestného činu.

Nemôžem súhlasiť tvrdením OČTK, že klient bol zadržaný len po zákonnú lehotu (48 hodín), nakol'ko mandantovi bola jeho osobná sloboda obmedzená viac ako je táto zákonná lehota 50 hodín. Hoci príslušníci OČTK vedeli o skutočnosti, že mandanta ako zadržaného nemôžu vypočúť a následne vzniesť voči jeho osobe obvinenie, intuitívne to evokuje otázku, aký vlastne bol skutočný dôvod, prečo ho zadržovali naďalej, keďže nejestvovala ani možnosť jeho osobu odovzdať spolu so spisovým materiálom príslušnému prokurátorovi, ktorý by mohol podať príslušnému sudcovi návrh na vzatie jeho osoby do väzby...

S poukazom na vyššie uvedené, som toho názoru, že v predmetnej právnej veci môjho mandanta OČTK nepostupovali tak, aby čo najmenej zasahovali do základných práv a slobôd a pri výkone procesných úkonov zaobchádzali s osobami zúčastnenými na úkone tak, ako to vyžaduje účel trestného konania, rešpektujúc pritom dôstojnosť, humánnosť a úctu k ľudským právam a slobodám...

Je v rozpore s objektívnou skutočnosťou, že by boli bývali príslušníci OČTK (resp. obsah rozhodnutí OČTK) uložili môjmu mandantovi - fyzickej osobe JUDr. T. uložili nejaké povinnosti, nakol'ko tieto povinnosti boli uložené obchodnej spoločnosti T., s. r. o....

Som toho názoru, že pevný disk... by mohol byť považovaný za vec dôležitú pre trestné konanie vtedy ak by došlo zo strany fyzickej osoby k fyzickému napadnutiu nejakej osoby, boli by na tomto pevnom disku krvavé stopy a pod. Podľa obsahu príkazu prokurátora úradu špeciálnej prokuratúry GP SR, však príslušníci OČTK mohli zadržat „výpočtovú techniku na ktorej sa pácha trestná činnosť“ Za pomoci výpočtovej techniky môže páchať trstenú činnosť napr. tá fyzická osoba ktorá porušuje autorské práva, falšuje alebo pozmeňuje menu, uchováva detskú pornografiu etc. Ale nie advokát vo veci skutkovej podstaty trestného činu úplatkárstva, resp. podvodného úpadku - ktorý ako advokát z hľadiska subjektu ani spáchať nemohol. Interpretáciu generálneho prokurátora považujem za neprimerane extenzívnu, pričom nereflektuje predovšetkým samotné princípy (zásady) na ktorých je trestné právo ako právne odvetvie právneho poriadku SR vybudované, princípy ústavnosti a podporne tiež existujúcej judikatúry súdov Slovenskej republiky ako európskych súdov.

S poukazom na skutkový priebeh v predmetnej veci a príslušné rozhodnutia OČTK, nesúhlasím ani s tvrdením, že TP umožňuje postup OČTK zvoliť si dve alternatívy postupu a ak by to aj bolo, tak potom s poukazom na zásadu primeranosti a zdržanlivosti (ust. § 2 ods. 2) sú OČTK ex lege povinné zvoliť taký postup, ktorý čo najmenej zasahuje do práv a právom chránených osôb.

To či je, alebo nie je logické, aby príkaz podľa obsahu ust. § 90 písm. b), písm. e) TP obsahoval dobu uchovávanía počítačových údajov si netrúfam nijako hodnotiť..., trvám však rigidne na tom a poukazujem na obsah ust. § 90 ods. 2 TP, že „v príkaze musí byť ustanovený čas, po ktorý bude uchovávanie údajov vykonávané, tento čas môže byť až na 90 dní, a ak je potrebné ich uchovanie, musí byť vydaný nový príkaz.“...

Je v rozpore s objektívnou skutočnosťou, že počas úkonu OČTK pri prehliadke advokátskej kancelárie nebola zo strany môjho mandanta JUDr. T. resp. nezúčastnenej osoby JUDr. H. vznesená žiadna námietka. Ved' napr. len v obsahu zápisnice obaja namietajú, že na disku ako pamäťovom médiu sú uložené aj penzá iných údajov o klientoch advokátskej kancelárie, ktoré s predmetnou vecou nemajú žiaden súvis... Vzhľadom na privilegovanú povahu údajov, povinnosť mlčanlivosti, bolo zo strany klienta taktiež odmietnuté tento disk príslušníkom OČTK vydať a tak príslušníci OČTK tento klientovi odňali.

Ďalej poukazujem na skutočnosť, že pri svojom prvom právnom úkone, ktorý mal mandant možnosť učiniť (podať sťažnosť voči uzneseniu o nariadení znaleckého dokazovania), môj klient namietal o. i. aj spôsob akým mu bol disk odňatý, nezákonnosť dôvodov, nezákonnosť postupu OČTK v predmetnej veci. Som rozhodne toho názoru, že v zmysle ich obsahu tieto skutočnosti je rozhodne možné považovať za vznesenie námietok zo strany môjho mandanta.

OTČK sa nepodarilo bez akýchkoľvek dôvodných pochybností preukázať, na základe akých dôvodov by mal byť môj mandant dôvodne podozrivý a nie len označený za podozrivého... Som toho názoru, že pani kpt. B. ako vyšetrovatel'ke PZ sa nepodarilo preukázať dôvodnosť údajných skutkových tvrdení, ktoré napokon vyústili k záveru, že sa mal dopustiť vyššie uvedených trestných činov...

OČTK sa v predmetnej veci nijako nevyporiadali so skutočnosťou, že odňaté veci - (počítač, presnejšie hardisk tohto počítača) obsahoval údaje ktoré podliehajú ex lege povinnosti mlčanlivosti môjho klienta ako advokáta... V priamej príčinnej súvislosti s konaním OČTK v predmetnej veci sa do dispozičnej sféry OČTK tak dostali údaje, ktoré v žiadnom hľadisku nijako nesúviseli s predmetnou trestnou vecou a ktoré mali a majú privilegovanú povahu a podliehajú zákonnej povinnosti mlčanlivosti. Sme toho názoru, že týmto bolo zo strany OČTK porušené najmä právo na súkromie, právo listového tajomstva môjho mandanta, ale súčasne tiež právo značného množstva tretích osôb. Poukazujem, tiež na skutočnosť, že údaje nesúvisiace s predmetnou trestnou vecou, ktoré sa týkajú vzťahu klient - advokát, si v kontexte trestného konania zachovávajú svoju privilegovanú a ex lege chránenú povahu (§ 89 ods. 2 v spojení s ust. § 129 ods. 2 TP). Pre zásah do týchto práv, v predmetnej trestnej veci chýba akákoľvek právna opora, či už v Prikaze prokurátora Úradu špeciálnej prokuratúry Generálnej prokuratúry SR, ale i v platnom právnom poriadku Slovenskej republiky...

Súčasne týmto... oznamujem Ústavnému súdu Slovenskej republiky, že súhlasím s tým, aby Ústavný súd Slovenskej republiky upustil od ústneho pojednávania v predmetnej veci.»

3. Ústavný súd so súhlasom účastníkov konania podľa § 30 ods. 2 zákona o ústavnom súde upustil v danej veci od ústneho pojednávania, pretože po oboznámení sa

s ich vyjadreniami k opodstatnenosti sťažnosti dospel k názoru, že od tohto pojednávania nemožno očakávať ďalšie objasnenie veci a o sťažnosti rozhodol na neverejnom zasadnutí.

II.

Zo sťažnosti, z jej príloh, z vyjadrení účastníkov konania a z obsahu na vec sa vzťahujúceho vyšetrovacieho spisu úradu boja proti korupcii ČVS: PPZ-308/BPK-B-2008 ústavný súd zistil tieto skutočnosti:

Uznesením vyšetrovateľky úradu boja proti korupcii vydaného pod ČVS: PPZ-308/BPK-B-2008 z 28. novembra 2008 bolo podľa § 199 ods. 1 a 2 Trestného poriadku začaté trestné stíhanie pre prečin podplácania podľa § 333 ods. 1 a 2 písm. b) Trestného zákona a pre zločin prijímania úplatku podľa § 329 ods. 1 a 2 Trestného zákona, ktorých sa mal dopustiť dovtedy neznámy páchatel'.

Následne vyšetrovateľka úradu boja proti korupcii uznesením vydaným pod ČVS: PPZ-308/BPK-B-2008 z 20. januára 2009 začala podľa § 199 ods. 1 a 2 Trestného poriadku trestné stíhanie dovtedy neznámeho páchatel'a pre obzvlášť závažný zločin skrátenia dane a poistného podľa § 276 ods. 1 a 4 Trestného zákona v štádiu prípravy podľa § 13 ods. 1 Trestného zákona a pre zločin podvodného úpadku podľa § 227 ods. 1 a 4 písm. a) Trestného zákona v štádiu prípravy podľa § 13 ods. 1 Trestného zákona.

Špeciálna prokuratúra na základe návrhu vyšetrovateľ'a úradu boja proti korupcii vydala 27. februára 2009 pod č. k. I GO-V-681-1/2009-3 podľa § 101 ods. 1 Trestného poriadku príkaz na prehliadku iných priestorov a pozemkov (v sídle sťažovateľky) s odôvodnením, že existuje *„dôvodný predpoklad, že v kancelárskych priestoroch... sa nachádzajú listinné dôkazy a výpočtová technika súvisiaca so spáchaním ekonomickej trestnej činnosti, ako aj listiny preukazujúce korupčnú trestnú činnosť...“*.

Dňa 9. marca 2009 špeciálna prokuratúra vydala pod č. k. VII/1 Gv 191/08-25 na návrh vyšetrovateľ'a úradu boja proti korupcii príkaz podľa § 90 ods. 1 písm. b) a e) Trestného poriadku, *„aby spoločnosť T., s. r. o. so sídlom B. ..., na objasnenie skutočností pre trestné konanie umožnila vyhotovenie a ponechanie si kópie počítačových údajov, vrátane prevádzkových údajov, ktoré boli uložené prostredníctvom počítačového systému a pamäťových médií a aby takého údaje vydala na účely trestného konania“*. Súčasne podľa § 90 ods. 5 Trestného poriadku prokurátor špeciálnej prokuratúry poveril *„vyhotovením kópie*

vyšetrovateľa OBPK Bratislava ÚBPK PPZ za asistencie pracovníka oddelenia kriminálnych analýz, ktorý disponuje potrebnými odbornými znalosťami za účelom vyhotovenia požadovanej kópie údajov“. Náležitosť podľa § 90 ods. 2 Trestného poriadku, t. j. ustanovenie času, po ktorý bude uchovávanie údajov vykonávané, príkaz neobsahoval.

Úrad boja proti korupcii 10. marca 2009 vykonal prehliadku iných priestorov v sídle sťažovateľky, v rámci ktorej bolo odňaté počítačové vybavenie – pevný disk. Zo zápisnice z tohto úkonu vyplýva, že sťažovatelia (pravdepodobne sťažovateľ) pred výkonom samotnej prehliadky iných priestorov po poučení podľa ustanovenia § 104 Trestného poriadku uviedli: „Ukážem Vám doklady od spoločnosti C. môžete si ich zobrať, avšak poukazujem na § 89/2 TP podľa ktorého nie som oprávnený Vám ich vydať, nakoľko som viazaný mlčanlivosťou podľa zákona o advokácii.“ Pri prehliadke, ako to vyplýva z obsahu zápisnice, úrad boja proti korupcii odňal tieto veci: HARD DISK B. ... a dva zakladače s označením C., a. s. K odňatiu počítačového vybavenia „HARD DISKU“ sťažovateľ uviedol: „vzhľadom na povinnosť mlčanlivosti tento nemôžeme odovzdať. K odobratiu tohto disku nemáme výhrady. Upozorňujeme, že obsahuje údaje týkajúce sa iných klientov, ktoré sa netýkajú trestného stíhania a ktoré sú predmetom zákonnej mlčanlivosti. Žiadame o opatrné zaobchádzanie s diskom a požadujeme, aby sme mohli byť prítomný pri jeho otvorení a sťahovaní údajov.“ V závere úkonu prítomný zástupca Slovenskej advokátskej komory JUDr. J. H. požiadal, „aby z disku zaisteného pri ohliadke neboli robené žiadne kópie a ani vydávané iným osobám v záujme ochrany klientov JUDr. T. ako aj zachovania povinnosti mlčanlivosti podľa zákona o advokácii“.

Toho istého dňa, t. j. 10. marca 2009, bol sťažovateľ úradom boja proti korupcii podľa § 85 ods. 1 Trestného poriadku po predchádzajúcom „ústnom“ súhlase prokurátora špeciálnej prokuratúry zadržaný ako podozrivý zo spáchania prečinu podplácania podľa § 333 ods. 1 a 2 písm. b) Trestného zákona a zločinu podvodného úpadku podľa § 227 ods. 1 a 4 písm. a) Trestného zákona v štádiu prípravy podľa § 13 ods. 1 Trestného zákona. Zo „Zápisnice o zadržení a obmedzení osobnej slobody podozrivej osoby“ podpísanej sťažovateľom vyplýva, že k zadrženiu jeho osoby došlo o 12.30 h z dôvodov uvedených v § 71 ods. 1 písm. b) a c) Trestného poriadku. O 14.30 h bol sťažovateľ vypočutý v procesnom postavení zadržaný – podozrivý. Pri svojom výsluchu uviedol, že „mojim klientom je akcionár spol. C. a veci vo vzťahu k tomuto klientovi vykonávam ako advokát, mám zákonnú povinnosť zachovávať mlčanlivosť a preto v súčasnosti vo veci vypovedať

nemôžem. Po zbavení mlčanlivosti sa vyjadrí k veci. Čo sa týka popísaných skutkov v uzneseniach vo vzťahu k podplácaniu, nemám o tom absolútne žiadnu informáciu. Takisto aj čo sa týka skrátenia dane aj podvodného úpadku vo vzťahu k spol. C. Nie som si vedomý, že by som sa mal dopustiť nejakej protiprávnej činnosti. Ako advokátovi je mi uložené konať v rámci zákona.“. Výsluch bol ukončený o 14.45 h. Následne o 15.00 h bol sťažovateľ „odovzdaný na umiestnenie od cely policajného zaistenia“.

Podľa § 85 ods. 4 Trestného poriadku bol sťažovateľ 12. marca 2009 prepustený na slobodu (z cely policajného zaistenia bol prepustený o 10.50 h).

K vráteniu odňatej veci – počítačového vybavenia – sťažovateľom došlo uznesením vyšetrovateľky úradu boja proti korupcii z 13. októbra 2009.

Uzneseniami vyšetrovateľky úradu boja proti korupcii vydanými pod ČVS: PPZ-308/BPK-B-2008 z 1. a 12. marca 2010 bolo zastavené trestné stíhanie pre zločin skrátenia dane a poistného podľa § 276 ods. 1 a 4 Trestného zákona a pre prečin podplácania podľa § 33 ods. 1 a 2 písm. b) Trestného zákona.

Uzneseniami špeciálnej prokuratúry vydanými pod č. k. VII/1 Gv 191/08-125 z 30. apríla 2010 a č. k. VII/1 Gv 191/08-126 z 30. apríla 2010 bolo zastavené trestné stíhanie vedené úradom boja proti korupcii pod ČVS: PPZ-308/BPK-B-2008 pre zločin podvodného úpadku podľa § 227 ods. 1 a 4 písm. a) Trestného zákona v štádiu prípravy podľa § 13 ods. 1 Trestného zákona a pre zločin prijímania úplatku podľa § 329 ods. 1 a 2 Trestného zákona.

III.

Ústavný súd podľa čl. 127 ods. 1 ústavy rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 127 ods. 2 ústavy ak ústavný súd vyhovie sťažnosti, svojím rozhodnutím vysloví, že právoplatným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom boli porušené práva alebo slobody podľa odseku 1, a zruší také rozhodnutie, opatrenie alebo iný zásah.

Podľa čl. 17 ods. 1 ústavy osobná sloboda sa zaručuje.

Podľa čl. 17 ods. 2 ústavy nikoho nemožno stíhať alebo pozbaviť slobody inak, ako z dôvodov a spôsobom, ktorý ustanoví zákon.

Podľa čl. 17 ods. 3 ústavy obvineného alebo podozrivého z trestného činu možno zadržať len v prípadoch ustanovených zákonom. Zadržaná osoba musí byť ihneď oboznámená s dôvodmi zadržania, vypočutá a najneskôr do 48 hodín prepustená na slobodu alebo odovzdaná súdu.

Podľa čl. 17 ods. 5 ústavy do väzby možno vziať iba z dôvodov a na čas ustanovený zákonom a na základe rozhodnutia súdu.

Podľa čl. 19 ods. 3 ústavy každý má právo na ochranu pred neoprávneným zhromažďovaním, zverejňovaním alebo iným zneužívaním údajov o svojej osobe.

Podľa čl. 20 ods. 1 ústavy každý má právo vlastníť majetok,. Vlastnícke právo všetkých vlastníkov má rovnaký zákonný obsah a ochranu.

Podľa čl. 22 ods. 1 ústavy listové tajomstvo, tajomstvo dopravovaných správ a iných písomností a ochrana osobných údajov sa zaručuje.

Podľa čl. 35 ods. 1 ústavy každý má právo na slobodnú voľbu povolania a prípravu naň, ako aj právo podnikat' a uskutočňovať inú zárobkovú činnosť.

Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

Podľa čl. 36 ods. 1 listiny každý sa môže domáhať ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v určených prípadoch na inom orgáne.

Podľa čl. 8 ods. 1 dohovoru každý má právo na rešpektovanie svojho súkromného a rodinného života, obydlia a korešpondencie.

Podľa čl. 8 ods. 2 dohovoru štátny orgán nemôže do výkonu tohto práva zasahovať okrem prípadov, keď je to v súlade so zákonom a nevyhnutné v demokratickej spoločnosti v záujme národnej bezpečnosti, predchádzania nepokojom a zločinnosti, ochrany zdravia alebo morálky alebo ochrany práv a slobôd iných.

Predmetom konania pred ústavným súdom bolo posúdenie, či príkazom špeciálnej prokuratúry č. k. VII/1 Gv 191/08-25 z 9. marca 2009 a postupom úradu boja proti korupcii v konaní vedenom pod ČVS: PPZ-308/BPK-B-2008 došlo k namietanému porušeniu základného práva na osobnú slobodu zaručeného v čl. 17 ústavy, základného práva na ochranu pred neoprávneným zhromažďovaním, zverejňovaním alebo zneužitím údajov o svojej osobe zaručeného v čl. 19 ods. 3 ústavy, základného práva vlastníť majetok zaručeného v čl. 20 ods. 1 ústavy, základného práva na listové tajomstvo, tajomstvo dopravovaných správ a iných písomností a ochranu osobných údajov zaručeného v čl. 22 ods. 1 ústavy, základného práva podnikat' a uskutočňovať inú zárobkovú činnosť zaručeného v čl. 35 ods. 1 ústavy a základného práva domáhať sa zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky zaručeného v čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 36 ods. 1 listiny a práva na rešpektovanie súkromného a rodinného života zaručeného v čl. 8 ods. 1 a 2 dohovoru.

1. K namietanému porušeniu základného práva na osobnú slobodu zaručeného čl. 17 ústavy

V prvom rade ústavný súd konštatuje, že námietku možného porušenia tohto základného práva z racionálnych a logických dôvodov skúmal len vo vzťahu k osobe sťažovateľa, a to postupom úradu boja proti korupcii. Porušenie označeného základného práva sťažovateľ odôvodnil predovšetkým prekročením maximálnej prípustnej lehoty stanovenej čl. 17 ods. 3 ústavy na zadržanie podozrivého, ktorá predstavuje 48 hodín.

V ďalšom tvrdí, že mu žiadnym spôsobom nebolo „*deklarované*“, z akého protiprávneho konania má byť podozrivý, že postup úradu boja proti korupcii bol účelový a nezákonný, „*keď pre neexistujúce dôvody zadržal osobnú slobodu sťažovateľa 1 na 50 hodín*“ a «*počas celej doby... obmedzenia osobnej slobody... nebol OČTK vykonaný jediný vyšetrovací úkon takže obmedzenie osobnej slobody... možno posudzovať ako „preventívne“ čo... nemá... žiadnu oporu v právnom poriadku*», a napokon je sťažovateľ presvedčený, že „*bol v CPZ držaný aj v čase, keď už bolo... nepochybné, že mu nemá byť aké obvinenie vznesené a teda prokurátor nebude môcť podať návrh na vzatie do väzby*“.

Sťažovateľ v sťažnosti nekonkretizoval, ktoré konkrétne ustanovenia čl. 17 ústavy mali byť týmto postupom úradu boja proti korupcii porušené, avšak z obsahu sťažnosti a jej formulácie ústavný súd usúdil, že relevantnými sú odseky 1, 2 a 3 čl. 17 ústavy.

Základné právo podľa čl. 17 ods. 2 ústavy vo svojom znení odkazuje na zákon, a preto pri posudzovaní otázky rešpektovania alebo porušenia základného práva zaručeného v čl. 17 ústavy musí brať ústavný súd do úvahy zákonnú úpravu a jej aplikáciu príslušným orgánom, pričom v prípade zistenia závažného porušenia zákonnosti ide aj o porušenie ústavnosti (III. ÚS 48/00). Príslušná zákonná úprava obsiahnutá predovšetkým v Trestnom poriadku je integrálnou súčasťou ústavného rámca zaručenej osobnej slobody. Jej nerešpektovanie môže byť v konkrétnych okolnostiach porušením ňou zaručeného práva na osobnú slobodu (II. ÚS 55/98, II. ÚS 315/06). Ústavné záruky osobnej slobody jednotlivca sa však nevyčerpávajú len odkazom na zákonnú úpravu (II. ÚS 55/98). Každé pozbavenie slobody musí byť „zákonné“, t. j. musí byť vykonané „v súlade s konaním ustanoveným zákonom“, a okrem toho každé opatrenie, ktorým je jednotlivec pozbavený slobody, musí byť zlučiteľné s účelom čl. 17 ústavy, ktorým je ochrana jednotlivca proti svojvôli (I. ÚS 165/02, II. ÚS 55/98, I. ÚS 177/03, III. ÚS 7/00, I. ÚS 115/07).

Ako vyplýva zo sťažnosti, z jej príloh a vyžiadaného vyšetrovacieho spisu, vyšetrovatelka úradu boja proti korupcii uznesením z 28. novembra 2008 začala trestné stíhanie pre prečin podplácania podľa § 333 ods. 1 a 2 písm. b) Trestného zákona a za zločin prijímania úplatku podľa § 329 ods. 1 a 2 Trestného zákona. Neskôr uznesením z 20. januára 2009 začala trestné stíhanie pre obzvlášť závažný zločin skrátenia dane

a poistného podľa § 276 ods. 1 a 4 Trestného zákona v štádiu prípravy podľa § 13 ods. 1 Trestného zákona a pre zločin podvodného úpadku podľa § 227 ods. 1 a 4 písm. a) Trestného zákona v štádiu prípravy podľa § 13 ods. 1 Trestného zákona.

V súvislosti s touto trestnou činnosťou, pre ktorú bolo vyšetrovatelkou úradu boja proti korupcii začaté trestné stíhanie, bol sťažovateľ podľa § 85 ods. 1 Trestného poriadku úradom boja proti korupcii 10. marca 2009 o 12.30 h po prechádzajúcom súhlase prokurátora špeciálnej prokuratúry zadržaný ako podozrivý z dôvodov uvedených v § 71 ods. 1 písm. b) a c) Trestného poriadku.

Podľa § 71 ods. 1 Trestného poriadku obvinený môže byť vzatý do väzby len vtedy, ak doteraz zistené skutočnosti nasvedčujú tomu, že skutok, pre ktorý bolo začaté trestné stíhanie, bol spáchaný, má znaky trestného činu, sú dôvody na podozrenie, že tento skutok spáchal obvinený a z jeho konania alebo ďalších konkrétnych skutočností vyplýva dôvodná obava, že...

b) bude pôsobiť na svedkov, znalcov, spoluobvinených alebo inak mariť objasňovanie skutočností závažných pre trestné stíhanie, alebo

c) bude pokračovať v trestnej činnosti, dokoná trestný čin, o ktorý sa pokúsil, alebo vykoná trestný čin, ktorý pripravoval alebo ktorým hrozil.

Podľa § 85 ods. 1 Trestného poriadku osobu podozrivú zo spáchania trestného činu môže policajt zadržať, ak je tu niektorý z dôvodov väzby podľa § 71 ods. 1 alebo ak ide o podozrivú osobu podľa § 204 ods. 1, aj keď proti nej doteraz nebolo vznesené obvinenie. Na zadržanie je potrebný predchádzajúci súhlas prokurátora...

Podľa § 85 ods. 4 Trestného poriadku policajt, ktorý zadržanie vykonal..., takú osobu bezodkladne oboznámi s dôvodmi zadržania a vypočuje ju; v prípade, že podozrenie nebude naďalej dôvodné alebo dôvody zadržania z inej príčiny odpadnú, prepustí ju písomným opatrením ihneď na slobodu. Ak zadržanú osobu neprepustí na slobodu, vznesie jej obvinenie a vypočuje ju. Po jej výsluchu odovzdá spis prokurátorovi, aby ten mohol prípadne podať návrh na vzatie do väzby alebo na postup podľa § 204 ods. 1. Policajt alebo prokurátor postupujú pri tom tak, aby zadržanú osobu bolo možné odovzdať súdu najneskôr

do 48 hodín od jej zadržania..., inak musí byť zadržaná osoba prepustená na slobodu písomným príkazom prokurátora s primeraným odôvodnením.

Najzávažnejším procesným zásahom do práv podozrivého je zásah do jeho osobnej slobody, preto ústavná úprava vyžaduje, aby sa obmedzenie osobnej slobody udialo v súlade s konaním ustanoveným zákonom (Trestný poriadok) a v súlade s konaním ním predpísaným. Každé opatrenie zbavujúce slobody musí pochádzať od oprávneného orgánu, musí byť vykonané takým orgánom a nesmie mať svojvoľnú povahu. Okrem tohto základného predpokladu musí existovať ešte ďalší významný a dostatočný dôvod ustanovený v § 71 ods. 1 písm. a) až c) Trestného poriadku. V neposlednom rade pozbavenie osobnej slobody smie trvať iba nevyhnutný čas a rozhodne nesmie prekročiť zákonom (resp. ústavou) ustanovenú lehotu.

Sťažovateľ predovšetkým namieta, že k obmedzeniu jeho osobnej slobody došlo súčasne so začiatkom vykonávania prehliadky iných priestorov, t. j. 10. marca 2009 o 9.20 h, a na slobodu bol prepustený 12. marca 2009 o „cca 11.00 h.“. Z tohto vyvodzuje, že úradom boja proti korupcii bola prekročená tak zákonom (§ 85 ods. 4 Trestného poriadku), ako aj ústavou (čl. 17 ods. 3 ústavy) ustanovená lehota 48 hodín, po ktorú mohlo zadržanie „*policajtom*“ trvať.

Ako už bolo uvedené zo zápisnice o zadržaní sťažovateľa ako podozrivého, a ktorú sťažovateľ podpísal, k jeho zadržaniu došlo o 12.30 h, pritom žiadnym spôsobom pravdivosť tohto údaju uvedeného v zápisnici nikdy nespochybnil. Ani v sťažnosti pred ústavným súdom netvrdí, že by hodina, ktorá je uvedená v zápisnici ako hodina jeho zadržania, bola nesprávne uvedená. Preto nemožno akceptovať sťažovateľovu námietku o prekročení maximálnej 48-hodinovej lehoty stanovenej na zadržanie podozrivého, a zvlášť nie bez toho, aby túto skutočnosť namietal pred orgánmi činnými v trestnom konaní, ktoré boli oprávnenými na riešenie tejto otázky.

Ústavný súd neakceptoval ani tvrdenie o „*faktickom*“ obmedzení osobnej slobody sťažovateľa pri začatí výkonu prehliadky iných priestorov o 9.20 h, pretože sa prikláňa k názoru, že účasť na vyšetrovacom úkone (jeho strpenie), ktorým bola prehliadka iných

priestorov, z hľadiska svojej intenzity nebola spôsobilá najmä s prihliadnutím na dĺžku trvania, jej povahu a spôsob výkonu zasiahnuť do základného práva sťažovateľa na osobnú slobodu. Rozhodne nemožno považovať účasť na vyšetrovacom úkone za „*obmedzenie osobnej slobody*“ a v ústavnoprávnom zmysle za zásah do osobnej slobody. Navyše ani z vyšetrovacieho spisu nevyplýva, že by sťažovateľ akýmkoľvek spôsobom chcel opustiť priestory, ktoré boli predmetom ohliadky, a zároveň, že by mu to kýmkoľvek nebolo umožnené.

Z týchto dôvodov ústavný súd nemohol konštatovať porušenie základného práva na osobnú slobodu zaručeného v čl. 17 ods. 3 ústavy, a preto sťažnosti v tejto časti nevyhoveli.

K ďalším námietkam týkajúcim sa absencie dôvodov obmedzenia osobnej slobody, resp. zadržania a nevykonania procesných úkonov v čase zadržania sťažovateľa, ako aj k tvrdeniu, že bol zadržovaný aj napriek tomu, že „*bolo absolútne nepochybné, že mu nemá byť aké obvinenie vznesené a teda prokurátor nebude môcť podať návrh na vzatie do väzby*“, ústavný súd uvádza, že pri zadržaní nemusí byť stupeň dôvodnosti podozrenia taký vysoký, ako sa vyžaduje pre obvinenie, a potom na obžalobu, a zákonodarca ani nepredpokladá, že orgány činné v trestnom konaní už v dobe zadržania podozrivého zhromaždili dostatočné dôkazy na obvinenie. Účelom výsluchu počas zadržania podľa ustanovenia § 85 ods. 1 Trestného poriadku je doplniť vyšetrovanie a potvrdiť, alebo vyvrátiť konkrétne podozrenie, na ktorom bolo zadržanie založené. Na zadržanie podozrivého postačuje, že subjekt vykazuje dôvodné podozrenie, že spáchal konkrétny trestný čin, ktorý sa vyšetruje (postačuje tiež, že je začaté trestné stíhanie vo veci) a existuje niektorý z dôvodov uvedených v § 71 ods. 1 Trestného poriadku. Posúdenie splnenia týchto podmienok prináleží orgánom činným v trestnom konaní.

Ústavný súd preto po preskúmaní všetkých okolností veci dospel k záveru, že úrad boja proti korupcii v označenom konaní postupoval legitímne a nevyplýva z neho také posúdenie zistených skutkových a právnych okolností, ktoré by svedčilo o ich svojvoľnom hodnotení a o takom výklade a aplikácii príslušných ustanovení Trestného zákona a Trestného poriadku, ktorý by bol z ústavnoprávneho hľadiska neospravedliteľný.

Napokon k námietke sťažovateľa, že mu orgány činné v trestnom konaní žiadnym spôsobom „*nedeklarovali*“, z akého protiprávneho konania má byť podozrivý, ústavný súd podotýka, že na strane 2 zápisnice o výsluchu sťažovateľa ako zadržaného – podozrivého z 10. marca 2009 je uvedené: „*Vyšetrovateľ ma oboznámil s predmetom výsluchu tak, že mi predložil uznesenia o začatí trestného stíhania z 20. 1. 2009 a 28. 11. 2008, kde sú popísané skutky, týkajúce sa prečinu podplácania podľa § 333 ods. 1, ods. 2 TZ a zločinu podvodného úpadku podľa § 227 ods. 1, ods. 4 písm. a) TZ v štádiu prípravy podľa § 13 ods. 1 TZ s tým, že mám právo sa k týmto skutkom vyjadriť.*“ Uvedenú zápisnicu sťažovateľ na príslušnej strane podpísal bez toho, aby pri jeho podpise alebo v samotnej zápisnici bola zmienka o nesúhlasnom znení zápisnice so skutočným priebehom úkonu. Za týchto okolností ústavnému súdu, aj s prihliadnutím na znenie sťažovateľovi predložených uznesení o začatí trestného stíhania, neostávalo iné, ako argumentáciu sťažovateľa v tejto časti neakceptovať.

Vzhľadom na uvedené ústavný súd postup úradu boja proti korupcii nepovažuje za nezlučiteľný s čl. 17 ústavy, a preto sťažnosti sťažovateľa v tejto časti nevyhoveli.

Pokiaľ ide o námietku nezákonného postupu úradu boja proti korupcii spočívajúceho v ignorovaní zákazu výsluchu sťažovateľa z dôvodu jeho vystupovania v dotknutej veci ako advokáta a porušení povinnosti vyšetrovateľkou úradu boja proti korupcii tým, že listy vyšetrovacieho spisu neboli očíslované, ústavný súd poznamenáva, že sťažovateľ s týmito skutočnosťami nespojil žiadne tvrdenie o porušení jeho konkrétnych základných práv alebo slobôd. V konečnom dôsledku povinnosť zachovávať mlčanlivosť sťažovateľa nijakým spôsobom porušená nebola, čo možno konštatovať aj vzhľadom na znenie zápisnice o jeho výsluchu, pri ktorom sťažovateľ vo veci nevypovedal vo vzťahu k svojim klientom.

S prihliadnutím na uvedené ústavný súd sťažnosti sťažovateľa ani v tejto časti nevyhoveli.

2. K namietanému porušeniu základného práva na ochranu pred neoprávneným zhromažďovaním, zverejňovaním alebo zneužitím údajov o svojej osobe zaručeného

v čl. 19 ods. 3 ústavy, základného práva vlastníť majetok zaručeného v čl. 20 ods. 1 ústavy, základného práva na listové tajomstvo, tajomstvo dopravovaných správ a iných písomností a ochranu osobných údajov zaručeného v čl. 22 ods. 1 ústavy, základného práva podnikat' a uskutočňovať inú zárobkovú činnosť zaručeného v čl. 35 ods. 1 ústavy a základného práva domáhať sa zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky zaručeného v čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 36 ods. 1 listiny a práva na rešpektovanie súkromného a rodinného života zaručeného v čl. 8 ods. 1 a 2 dohovoru

Podľa čl. 19 ods. 3 ústavy každý má právo na ochranu pred neoprávneným zhromažďovaním, zverejňovaním alebo iným zneužívaním údajov o svojej osobe.

Podľa čl. 22 ods. 1 ústavy listové tajomstvo, tajomstvo dopravovaných správ a iných písomností a ochrana osobných údajov sa zaručujú.

Podľa čl. 35 ods. 1 ústavy každý má právo na slobodnú voľbu povolania a prípravu naň, ako aj právo podnikat' a uskutočňovať inú zárobkovú činnosť.

Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

Podľa čl. 36 ods. 1 listiny každý sa môže domáhať ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v určených prípadoch na inom orgáne.

Podľa čl. 8 ods. 1 dohovoru každý má právo na rešpektovanie svojho súkromného a rodinného života, obydlika a korešpondencie.

Podľa čl. 8 ods. 2 dohovoru štátny orgán nemôže do výkonu tohto práva zasahovať okrem prípadov, keď je to v súlade so zákonom a nevyhnutné v demokratickej spoločnosti v záujme národnej bezpečnosti, verejnej bezpečnosti, hospodárskeho blahobytu krajiny,

predchádzania nepokojom a zločinnosti, ochrany zdravia alebo morálky alebo ochrany práv a slobôd iných.

Sťažovatelia namietali porušovanie svojho základného práva zaručujúceho ochranu osobných údajov a ochranu pred ich neoprávneným zhromažďovaním. Táto je súčasťou širšej kategórie, ktorou je ochrana súkromia. Ochrana súkromia je zakotvená vo viacerých ustanoveniach ústavy, naproti tomu ochrana práva na súkromie je v dohovore sústredená v čl. 8. Ústavný súd už v minulosti viackrát judikoval, že základné práva obsiahnuté v ústave vykladá v intenciách dohovoru, teda v intenciách judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej aj „ESLP“). Tak je to aj v súvislosti s danou problematikou.

Pri posudzovaní zásahov štátu do práva na súkromie ESLP uplatňuje mechanizmus postupnosti skúmania niekoľkých hľadísk. V prvom rade skúma, či daný skutkový stav možno *ratione materiae* považovať za súčasť práva na súkromie, a následne pristúpi k posúdeniu kritéria legality zásahu, jeho legitímnosti a proporcionality.

A. Vychádzajúc z úpravy dohovoru a jeho dodatkov možno v zásade právo na súkromie rozdeliť na dve oblasti, a to právo na súkromný život a právo na rodinný život. Podľa obsahového zamerania judikatúry ESLP možno potom právo na súkromný život vymedziť ako

- a) zákaz zhromažďovania a úschovy osobných údajov,
- b) práva spojené s menšinovou sexuálnou orientáciou,
- c) ochranu obydlia a domovú slobodu a
- d) ochranu korešpondencie a tajomstva dopravovaných správ.

B. Legalita zásahu štátu do práva na súkromie znamená, že zásah je možný len na základe zákona, resp. platného právneho predpisu, pričom pri posudzovaní splnenia tejto podmienky sa vychádza z toho, či bola rešpektovaná dostupnosť (verejné publikovanie právneho predpisu) a predvídateľnosť zákona. V rámci podmienky predvídateľnosti zákona judikatúra ESLP zdôrazňuje potrebu konkretizovania prostriedkov, ktorými štát disponuje pri zasahovaní do práv chránených čl. 8 dohovoru, teda kladie dôraz na kvalitu relevantnej právnej úpravy. V rozhodnutí *Sallinen c. Fínsko* z 27. decembra 2005 ESLP vyslovil záver,

že vnútroštátne právo musí poskytovať jednotlivcovi ochranu proti arbitrárnemu zásahu do jeho práv zaručených čl. 8 dohovoru, preto musí dostatočne jasne v pojmoch poskytovať občanovi náležitú indikáciu podľa okolností a podmienok, za akých je verejná autorita zmocnená k zásahom do jeho práva na súkromie. Z uvedeného vyplýva, že aj zásah, ktorý má svoj základ v právnej norme, môže za určitých okolností v konkrétnom prípade znamenať porušenie práv garantovaných dohovorom, resp. ústavou (pozri I. ÚS 117/07).

C. Podmienka legitímnosti vyžaduje, aby opatrenie umožňujúce zásah štátu do práva na súkromie zodpovedalo cieľu odôvodňujúcemu jeho legitimitu, ktorým môžu byť len záujmy výslovne špecifikované dohovorom, a síce záujem štátu (z dôvodu ochrany národnej bezpečnosti, verejnej bezpečnosti, predchádzania nepokojov a zločinnosti), záujem spoločnosti (z dôvodu ochrany zdravia alebo morálky, zabezpečenia hospodárskeho blahobytu krajiny) a záujem jednotlivcov (z dôvodu ochrany ich práv s slobôd).

D. Kritérium proporcionality zásahu znamená dodržanie rovnováhy vo vzťahu medzi právom jednotlivca na súkromie a výberom prostriedkov, ktorými štát disponuje pri plnení legitímneho cieľa. Pri ich výbere je limitovaný tým, že zásah do práva na súkromie je možný len vtedy, keď je to nevyhnutné, a vykonať ho možno len v duchu požiadaviek kladených na demokratickú spoločnosť. V tejto súvislosti už ústavný súd judikoval, že zásah do základného práva alebo slobody musí zodpovedať naliehavej spoločenskej potrebe a musí byť primeraný sledovanému legitímnemu cieľu a zároveň pri určovaní rozsahu obmedzenia je dôležité zohľadniť aj podstatu práva, ktoré sa má obmedziť (pozri I. ÚS 13/00).

V rozhodnutí *Peck c. Spojené kráľovstvo* z 28. januára 2003 ESĽP v záujme rešpektovania princípu proporcionality zdôraznil potrebu selektovať z viacerých dostupných možností na dosiahnutie cieľa možnosť primeranú zaručujúcu potrebnú rovnováhu medzi právom jednotlivca na súkromie a záujmami štátu.

Aj pri posúdení sťažnosti sťažovateľov postupoval ústavný súd v intenciách judikatúry ESĽP:

1. V prvom rade preskúmal časť sťažnosti obsahujúcu námietku porušenia označených základných práv podľa ústavy a listiny a práva podľa dohovoru príkazom prokurátora č. k. VII/1 Gv 191/08-25 z 9. marca 2009.

1.A Európsky súd pre ľudské práva už mnohokrát konštatoval, že „súkromný život“ je široký pojem nevhodný na vyčerpávajúcu definíciu (napr. Peck c. Spojené kráľovstvo z 28. januára 2003), a vo vzťahu k predmetnému pojmu vyhlásil: „Bolo by príliš obmedzujúce ohraničiť pojem na vnútorný kruh, v ktorom jednotlivec môže žiť svoj osobný život podľa vlastného výberu, a úplne z neho vylúčiť vonkajší svet mimo tohto kruhu. Rešpektovanie súkromného života musí tiež zahŕňať určitý stupeň práva vytvoriť a rozvíjať vzťahy s ostatnými ľudskými bytosťami. Navyše sa zdá, že niet dôvodu na princíp, prečo toto chápanie pojmu súkromný život by sa malo prijať na vylúčenie činnosti odbornej alebo obchodnej povahy, keďže počas svojho pracovného života má väčšina ľudí významnú, ak nie najväčšiu možnosť rozvíjať vzťahy s okolitým svetom. Tento pohľad podporuje skutočnosť, že nie je vždy možné jasne rozlíšiť, ktoré činnosti jednotlivca sú súčasťou ich profesionálneho alebo obchodného života a ktoré nie. Osobitne, v prípade osoby vykonávajúcej slobodné povolanie, jeho práca v tomto kontexte môže tvoriť súčasť jeho života do takej miery, že sa stáva nemožným vedieť, v akom postavení v danom momente koná.“ (Niemiets c. Nemecko z 16. decembra 1992).

Rozšírenie aplikovateľnosti práva na súkromie v zmysle čl. 8 dohovoru aj na profesionálne aktivity a obchodnú činnosť potvrdili aj ďalšie rozhodnutia ESĽP, napr. vo veci Klass a ostatní c. Spolková republika Nemecko zo 6. septembra 1978, kde ESĽP konštatoval, že aktivita profesionálnej povahy môže spadať pod pojem „súkromný život“ a „korešpondencia“.

Judikatúra ESĽP výslovne potvrdila aplikovateľnosť čl. 8 dohovoru aj na „korešpondenciu s advokátom“, teda korešpondenciu profesnej povahy (napr. Schönenberger a Durmaz c. Švajčiarsko z 20. júna 1988, Campbell c. Spojené kráľovstvo z 25. marca 1992).

Opierajúc sa o judikatúru ESĽP treba realizáciu inštitútu uchovania a vydania počítačových údajov podľa ustanovení § 90 Trestného poriadku v okolnostiach prípadu sťažovateľov (pamäťové médium obsahovalo údaje týkajúce sa profesnej činnosti sťažovateľa ako advokáta a sťažovateľky ako spoločnosti poskytujúcej právne služby) považovať za zásah do ich práva na súkromie (sťažovateľ) a zásah do ich práv na ochranu

korešpondencie a iných písomností (oboch sťažovateľov) tak podľa čl. 19 ods. 3 a čl. 22 ods. 1 ústavy, ako aj podľa čl. 8 dohovoru.

1.B Zmysel zákonnej požiadavky predchádzajúceho príkazu prokurátora na použitie inštitútu uchovania a vydania počítačových údajov podľa ustanovení § 90 Trestného poriadku treba vidieť v tom, že jeho úlohou pri rozhodovaní o realizácii tohto prostriedku je posúdiť, či jeho použitie, ktoré požaduje zložka výkonnej moci, je v medziach ústavy a je zároveň konformné s požiadavkami dohovoru zakotvujúceho tzv. negatívnu povinnosť štátu spočívajúcu v obmedzení zásahov verejnej moci do súkromného života jednotlivcov.

Ustanovenie § 90 Trestného poriadku znie:

1. Ak je na objasnenie skutočností závažných pre trestné konanie nevyhnutné uchovanie uložených počítačových údajov vrátane prevádzkových údajov, ktoré boli uložené prostredníctvom počítačového systému, môže predseda senátu a pred začatím trestného stíhania alebo v prípravnom konaní prokurátor vydať príkaz, ktorý musí byť odôvodnený aj skutkovými okolnosťami, osobe, v ktorej držbe alebo pod jej kontrolou sa nachádzajú také údaje, alebo poskytovateľovi takých služieb, aby

- a) také údaje uchovali a udržiavali v celistvosti,
- b) umožnili vyhotovenie a ponechanie si kópie takých údajov,
- c) znemožnili prístup k takým údajom,
- d) také údaje odstránili z počítačového systému,
- e) také údaje vydali na účely trestného konania.

2. V príkaze podľa odseku 1 musí byť ustanovený čas, po ktorý bude uchovávanie údajov vykonávané, tento čas môže byť až na 90 dní, a ak je potrebné ich opätovné uchovanie, musí byť vydaný nový príkaz.

3. Ak uchovávanie počítačových údajov vrátane prevádzkových údajov na účely trestného konania už nie je potrebné, vydá predseda senátu a pred začatím trestného stíhania alebo v prípravnom konaní prokurátor bez meškania príkaz na zrušenie uchovávania týchto údajov.

4. Príkaz podľa odsekov 1 až 3 sa doručí osobe, v ktorej držbe alebo pod jej kontrolou sa nachádzajú také údaje, alebo poskytovateľovi takých služieb, ktorým sa môže uložiť povinnosť zachovať v tajnosti opatrenia uvedené v príkaze.

5. Osoba, v ktorej držbe alebo pod jej kontrolou sa nachádzajú počítačové údaje, vydá tieto údaje, alebo poskytovateľ služieb vydá informácie týkajúce sa týchto služieb, ktoré sú v jeho držbe alebo pod jeho kontrolou, tomu, kto vydal príkaz podľa odseku 1.

Z hľadiska legality zásahu treba konštatovať, že prokurátor konal a rozhodoval na základe platnej a účinnej právnej normy, ktorá vydanie príkazu umožňovala, právny základ pre vydanie príkazu teda existoval. Pokiaľ ide o námietku sťažovateľov, v ktorej zdôrazňovali, že v počítačovom vybavení sa nachádzali údaje o klientoch advokátskej kancelárie, poukazujúc na obsah ustanovenia § 89 ods. 2 v spojení s ustanovením § 129 ods. 2 Trestného poriadku, teda na zákaz výsluchu v súvislosti s povinnosťou mlčanlivosti advokáta, a teda na výnimku z povinnosti vydať vec, keď ide o takú vec, ktorej obsah sa týka okolnosti, o ktorej platí zákaz výsluchu, upriamuje ústavný súd pozornosť (nad rámec) na znenie ustanovenia § 129 ods. 3 Trestného poriadku. Podľa tohto ustanovenia sa zákaz výsluchu nevzťahuje na svedeckú povinnosť týkajúcu sa trestného činu, ktorý má svedok povinnosť prekaziť podľa Trestného zákona (§ 341 Trestného zákona). Podľa tohto ustanovenia je povinnosť prekaziť trestný čin uložená okrem iných prípadov aj v prípade niektorého z trestných činov korupcie uvedených v treťom diele ôsmej hlavy osobitnej časti Trestného zákona. Trestné konanie, v ktorom bol príkaz prokurátora vydaný, sa týka aj trestného činu prijímania úplatku podľa § 329 ods. 1 a 2 Trestného zákona uvedeného v treťom diele ôsmej hlavy jeho osobitnej časti, preto v ňom výnimka z povinnosti vydania veci neplatila. Predovšetkým však treba zdôrazniť, že inštitút uchovania a vydania počítačových údajov obsiahnutý v § 90 Trestného poriadku právnu úpravu týkajúcu sa prípadov súvisiacich s povinnosťou mlčanlivosti vôbec neobsahuje. V prípade skopírovania údajov uložených na pamäťovom médiu užívanom sťažovateľmi v rámci ich profesnej činnosti považovanej judikatúrou ESLP za súčasť súkromného života išlo o zásah do súkromnej sféry jednotlivca, ktorý opodstatňuje jeho právo na preskúmanie dôvodnosti a zákonnosti zásahu, čo zvyrazňuje aj tá skutočnosť, že voči jeho vydaniu nemôže dotknutý subjekt uplatniť opravný prostriedok. V prípade sťažovateľov ochrana zo strany trestného súdu neprichádzala do úvahy, pretože neboli stranou vo vedenom trestnom konaní (obdobne

III. ÚS 80/08). Samotná právna úprava (§ 90 ods. 1 Trestného poriadku) vyžaduje, aby bol príkaz odôvodnený aj skutkovými okolnosťami. Preskúmateľnosť dôvodnosti vydania príkazu podľa § 90 Trestného poriadku si vyžaduje relevantnú a dostatočne špecifickú argumentáciu, ktorá poskytuje vysvetlenie, akými skutočnosťami boli naplnené zákonom ustanovené podmienky na tento zásah do súkromia. Bez náležitého odôvodnenia opierajúceho sa o konkrétne skutočnosti je dané rozhodnutie nepreskúmateľné, a tým aj svojvoľné.

Obsahom základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy je aj právo účastníka konania, ako aj iného zainteresovaného subjektu na rozhodnutie, ktorého dôvody sú zjavné a zreteľné, pretože práve odôvodnenie rozhodnutia je zárukou toho, že výkon spravodlivosti nebude arbitrárny (I. ÚS 117/07). Je postačujúce, ak odôvodnenie dá odpoveď na otázky, ktoré majú pre vec podstatný význam, a dostatočne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzalo do všetkých detailov veci (I. ÚS 241/07). Obsah odôvodnenia príkazu prokurátora č. k. VII/1 Gv 191/08-25 z 9. marca 2009 ústavný súd považuje za nedostatočný a formálny, pretože sťažovateľom (sťažovateľke, ktorej bol príkaz adresovaný, a sťažovateľovi ako konateľovi) vôbec neobjasnil súvislosti opodstatňujúce realizáciu predmetného zásahu práve do jeho práva na súkromie, resp. korešpondencie. V odôvodnení príkazu totiž absentuje akákoľvek špecifikácia spojenia sťažovateľov so spoločnosťou C., a. s., ktorej sa mala týkať trestná činnosť, ktorá bola predmetom vyšetrovania.

Východiskové rozhodnutie ESLP týkajúce sa nedovoleného zhromažďovania a úschovy osobných údajov – Leander c. Švédsko z 26. marca 1987, zdôraznilo, že aj uchovávanie údajov osobného charakteru po ich získaní musí byť odôvodnené nevyhnutnosťou takéhoto opatrenia. V tejto súvislosti poukazuje ústavný súd na skutočnosť, že príkaz prokurátora neobsahoval zákonnú náležitosť v podobe vymedzenia časového limitu uchovávanania počítačových údajov.

Generálny prokurátor predstrel v tomto smere argumentáciu, podľa ktorej verbálny výklad dotknutých ustanovení vylučuje potrebu ustanovenia časového limitu v prípade realizácie inštitútu uchovania a vydania počítačových údajov spôsobom podľa ustanovení § 90 ods. 1 písm. b) a e) Trestného poriadku, teda v prípade vyhotovenia a ponechania si kópie počítačových údajov a v prípade ich vydania.

V tejto súvislosti poukazuje ústavný súd na svoju konštantnú judikatúru, podľa ktorej generálna interpretačná a realizačná klauzula čl. 152 ods. 4 ústavy ustanovuje, že výklad a uplatňovanie ústavných zákonov, zákonov a ostatných všeobecne záväzných právnych predpisov musí byť v súlade s ústavou ako zákonom štátu s najvyššou právnou silou, ako aj záväznými medzinárodnými zmluvami, preto ak vec pripúšťa rôzny výklad, orgán aplikujúci právo je v konkrétnej veci povinný uprednostniť výklad konformný s ústavou a záväznými medzinárodnými zmluvami (obdobne pozri I. ÚS 117/07).

Ako už bolo uvedené, judikatúra EŠLP je v otázke ďalšieho uchovávanía získaných údajov osobného charakteru jednoznačná a pripúšťa ho iba v prípade nevyhnutnosti, aby bola rovnováha medzi relevantným záujmom štátu a závažnosťou jeho zásahov do práv jednotlivcov na ich súkromný život zachovaná.

Ústavný súd je toho názoru, že vyhotovením kópie počítačových údajov uložených na pamäťovom médiu sťažovateľov pri realizácii znaleckého skúmania, a to v intenciách príkazu prokurátora (ktorý sa neobmedzoval na selekciu údajov súvisiacich s trestným konaním), nepochybne došlo aj k zachyteniu údajov s vyšetrouvanou vecou nijako nesúvisiacich, ktoré sa takto stali súčasťou spisového materiálu trestného konania a budú uchovávané pravdepodobne po dobu predpísanú pre archiváciu materiálov trestného konania. Nad rámec považuje ústavný súd za potrebné zdôrazniť, že aj pri skopírovaní počítačových údajov až po predchádzajúcej selekcii v rámci dostupných možností nie je možné absolútne vylúčiť zachytenie s trestnou vecou nesúvisiacich údajov, ktoré sa stanú súčasťou takejto kópie.

Ústavný súd bez toho, aby podrobne vykladal dotknuté ustanovenia zákona, konštatuje, že konštrukcia inštitútu uchovania a vydania počítačových údajov obsiahnutá v Trestnom poriadku umožňuje systematickým výkladom dotknutej právnej úpravy realizovať predmetný úkon spôsobom vylučujúcim vznik takejto neprípustnej situácie znamenajúcej závažný zásah do práva jednotlivca na súkromný život (a korešpondenciu), konkrétne spôsobom, ktorý umožní izolovanie údajov relevantných na trestné konanie a následné zlikvidovanie kópie obsahujúcej kompletne penzum údajov zaznamenaných na pamäťovom médiu, prípadne jej vrátenie dotknutému subjektu (jednotlivcovi), ktorého sa zásah týkal (pozri prípad Sallinen v. Fínsko z 27. decembra 2005 týkajúci sa fínskej právnej úpravy, ktorá takýto postup výslovne prikazovala). Samozrejme, pre tieto účely je ustanovenie času, počas ktorého možno kompletnú kópiu uchovávať, nevyhnutné.

Vzhľadom na všetky uvedené závery ústavný súd konštatuje, že príkaz prokurátora nebol legálny a ústavne konformný, pretože nespĺňal podmienky vyplývajúce z príslušných ustanovení Trestného poriadku (nedostatočné odôvodnenie a chýbajúca náležitosť podľa § 90 ods. 2 citovaného zákona).

1.C Keďže ústava explicitne neuvádza dôvody zakladajúce legitimitu zásahov do práva na súkromie, posudzoval ústavný súd toto kritérium s prihliadnutím na obsah čl. 8 ods. 2 dohovoru. Vychádzajúc z obsahu príkazu prokurátora možno legitímnosť predmetného zásahu oprieť o dôvod spočívajúci v „záujme predchádzania zločinnosti“ a kvalifikovať zásah ako legitímny.

1.D Posledné kritérium, ktorým je proporcionalita, teda primeranosť zásahu do práva sťažovateľov na súkromie, nebolo možné zodpovedne posúdiť z dôvodu absencie náležitého odôvodnenia príkazu.

Zistené nedostatky príkazu prokurátora spočívajúce v nedodržaní kritéria legálnosti nebolo možné akceptovať, a preto ústavný súd vyslovil, že príkazom prokurátora boli porušené označené základné práva sťažovateľov garantované ústavou a listinou, ako aj právo sťažovateľov garantované dohovorom.

2. Následne pristúpil ústavný súd k posúdeniu námietky porušenia označených základných práv zaručených ústavou a listinou, ako aj práva zaručeného dohovorom postupom úradu boje proti korupcii v trestnom konaní vedenom pod ČVS: PPZ-308/BPK-B-2008 pri úkone vykonanom 10. marca 2009 – zaistení počítačového vybavenia.

2.A Odňatie počítačového vybavenia sťažovateľov obsahujúceho údaje týkajúce sa ich profesnej činnosti považovanej judikatúrou ESLP za súčasť súkromného života (bod 1.A) treba nepochybne považovať za zásah do súkromnej sféry jednotlivca.

2.B V kontexte kritéria legálnosti poukazuje ústavný súd na stanovisko generálneho prokurátora, ktoré prezentuje názor, že trestnoprocesná úprava pre účely získania počítačových údajov poskytuje „dve alternatívy“ – inštitút uchovania a vydania počítačových údajov podľa § 90 Trestného poriadku a inštitút odňatia veci podľa § 91 Trestného poriadku, pričom voľba alternatívy, ktorou orgán činný v trestnom konaní zabezpečí ich získanie, patrí bez ďalšieho do jeho právomoci (v danom konkrétnom prípade

do právomoci vyšetrovateľa). Ústavný súd hneď v úvode zdôrazňuje, že toto stanovisko nemožno akceptovať.

Záujem štátu na ochrane pred zločinnosťou zakladajúci legitímnosť zásahov do práva na súkromie pri realizácii niektorých inštitútov podľa 4. hlavy 1. časti Trestného poriadku („Zaistenie osôb a vecí“) musí byť uvedený do rovnováhy so závažnosťou zásahu do tohto práva. Znamená to zvoliť pri realizácii zásahu čo najmiernejší prostriedok, ktorý je súčasne spôsobilý zabezpečiť dosiahnutie sledovaného cieľa. Samotná právna úprava obsiahnutá v Trestnom poriadku na túto požiadavku reflektuje a určuje pre dosiahnutie špecifického cieľa (získanie počítačových údajov dôležitých pre objasnenie trestnej činnosti) prostriedok zaručujúci požadovanú proporcionalitu, ktorým je úkon uchovania a vydania počítačových údajov zakotvený v ustanoveniach § 90 Trestného poriadku. Je nepochybné, že ide o prostriedok, ktorého realizácia predstavuje zásah menšej intenzity v porovnaní so situáciou, keby sa na dosiahnutie cieľa zvolil inštitút vydania, resp. odňatia veci. Napokon to potvrdzuje aj rozdielny režim realizácie uvedených prostriedkov. Vyzvať podľa § 89 ods. 3 Trestného poriadku na vydanie veci je policajt oprávnený bez toho, aby potreboval príkaz či súhlas prokurátora. K odňatiu veci podľa § 91 ods. 1 Trestného poriadku môže policajt pristúpiť na základe vlastného príkazu vydaného po predchádzajúcom súhlase prokurátora, bez predchádzajúceho súhlasu prokurátora môže policajt vydať príkaz len vtedy, ak predchádzajúci súhlas nemožno dosiahnuť a vec neznesie odklad. Naproti tomu na realizáciu úkonu uchovania a vydania počítačových údajov podľa § 90 Trestného poriadku potrebuje policajt nevyhnutne príkaz prokurátora ako orgánu vykonávajúceho dozor nad dodržiavaním zákonnosti pred začatím trestného stíhania a v prípravnom konaní (§ 230 Trestného poriadku).

Úrad boja proti korupcii v danom konkrétnom prípade pre účely získania počítačových údajov zvolil prostriedok – zaistenie samotného počítačového vybavenia (odňatia veci), ktorý pre tento účel zákonná úprava neumožňuje, jeho postup preto treba považovať za nelegálny.

Na tomto mieste sa ústavný súd vysporiadal aj s argumentáciou úradu boja proti korupcii, v ktorej tento uviedol, že „*Počas úkonu zo strany JUDr. J. T. ani JUDr. J. H. nebola vznesená žiadna námietka, čo potvrdili aj svojím podpisom na zápisnicu o prehliadke iných priestorov.*“. Toto tvrdenie ústavný súd nemohol považovať za celkom pravdivé, a to vzhľadom na vyjadrenia tak sťažovateľa, ako aj JUDr. J. H., ktoré súd do

zápisnice o prehliadke iných priestorov uviedol. Napriek tomu je však potrebné konštatovať, že aj keby sťažovateľ neuviedol priamo do zápisnice námietku proti vykonaniu úkonu (zaistenie počítačového vybavenia), nemožno v žiadnom prípade považovať za jeho vedomý súhlas s vykonaním nelegálneho úkonu znamenajúceho zásah do jeho práva na súkromie.

Nedodržanie kritéria legálnosti (ktorým došlo súčasne k porušeniu kritéria proporcionality nastoleného samotnou zákonnou normou) diskvalifikuje postup úradu boja proti korupcii z medzí zákonnosti, a teda konformnosti s ústavou a dohovorom.

Táto skutočnosť bola dostatočným dôvodom na to, aby ústavný súd vyslovil porušenie základných práv sťažovateľov podľa čl. 19 ods. 3, čl. 22 ods. 1, čl. 46 ods. 1 ústavy a podľa čl. 36 ods. 1 listiny a práv podľa čl. 8 ods. 1 a 2 dohovoru.

Ústavný súd sa osobitne vysporiadal aj s námietkou porušenia základného práva sťažovateľa zaručeného v čl. 20 ods. 1 ústavy postupom úradu boja proti korupcii vychádzajúc zo svojej judikatúry, podľa ktorej slovné spojenie „právo na ochranu“, ktoré je použité aj v čl. 20 ods. 1 ústavy, implikuje v sebe aj potrebu minimálnych garancií procesnej povahy, ktoré sú ustanovené priamo v čl. 20 ods. 1 ústavy a ktorých nedodržanie môže mať za následok jeho porušenie popri porušení základného práva na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 a nasl. ústavy (I. ÚS 23/01).

Interpretačná prax ESLP do rozsahu ochrany vlastníctva podľa čl. 1 Dodatkového protokolu k dohovoru (ďalej len „dodatkový protokol“) okrem iného zahŕňa aj „pokojnú užívanie majetku“.

K zásahom do „pokojného užívania majetku“ dochádza opatreniami štátu označovanými judikatúrou ESLP všeobecným pojmom „kontrola užívania majetku“. Jedným zo základných druhov (okrem iných) sú opatrenia súvisiace s trestným konaním, pričom najčastejšie ide o prípady, keď je predmet vlastníctva dôkazným prostriedkom. Záujem na zachovaní takejto veci pre účely trestného konania patrí k nespochybniteľným legitímnym účelom zasahovania do vlastníckeho práva v zmysle obsahu čl. 1 dodatkového protokolu (pozri *Venditelli c. Taliansko* z r. 1994). Aj v týchto prípadoch však musí zásah spĺňať kritéria legality, legitimacy a proporcionality.

Tak, ako to ústavný súd konštatoval, postup úradu boja proti korupcii spočívajúci v zaistení samotného počítačového vybavenia (predmetu vlastníctva sťažovateľa) bol

vykonaný mimo rámca zákona, došlo teda k porušeniu kritéria legality (súčasne aj proporcionality), zásahu do vlastníckeho práva, čo je jednoznačným dôvodom na konštatovanie porušenia vlastníckeho práva sťažovateľa zaručeného čl. 20 ods. 1 ústavy.

Sťažovatelia proti postupu úradu boja proti korupcii vzniesli aj námietku porušenia základného práva podnikat' a uskutočňovať inú zárobkovú činnosť podľa čl. 35 ods. 1 ústavy. Ústavný súd v súvislosti s právom podnikat' vo svojej judikatúre uviedol, že právo podnikat' je ústavnou zárukou slobody výkonu hospodárskej činnosti podľa uváženia, priznané každej osobe, prostredníctvom ktorého sa zaručuje možnosť vykonávať hospodársku činnosť (PL. ÚS 7/96).

Aj keď nelegálnym zaistením počítačového média sťažovateľov obsahujúceho informácie a údaje slúžiace im na výkon ich podnikateľskej činnosti podľa všetkého (sťažovatelia v rámci svojho dôkazného bremena dôkaznú situáciu v tomto smere však ani bližšie nešpecifikovali) došlo k sťaženiu výkonu ich profesnej činnosti, nešlo však o obmedzenie takej intenzity, aby bolo možné uvažovať o zásahu do podstaty základného práva garantovaného čl. 35 ods. 1 ústavy. Vzhľadom na nedostatok príčinnej súvislosti medzi námietkou sťažovateľov a obsahom dotknutého článku ústavy ústavný súd porušenie základného práva podľa čl. 35 ods. 1 ústavy nevyslovil.

Podľa čl. 127 ods. 2 ústavy ak ústavný súd vyhovie sťažnosti, svojím rozhodnutím vysloví, že právoplatným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom boli porušené práva alebo slobody a takéto rozhodnutie, opatrenie alebo iný zásah zruší. Ústavný súd môže zároveň vec vrátiť na ďalšie konanie, ako aj zakázať pokračovanie v porušovaní základných práv a slobôd alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom.

Podľa § 56 ods. 1 zákona o ústavnom súde ak ústavný súd sťažnosti vyhovie, v náleze vysloví, ktoré základné právo alebo sloboda a ktoré ustanovenie ústavy, ústavného zákona alebo medzinárodnej zmluvy sa porušili, a akým právoplatným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom sa základné právo alebo sloboda porušili.

Podľa § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde ak sa základné právo alebo sloboda porušili rozhodnutím alebo opatrením, ústavný súd také rozhodnutie alebo opatrenie zruší.

Podľa § 56 ods. 3 písm. b) zákona o ústavnom súde ak ústavný súd sťažnosti vyhovie, môže vrátiť vec na ďalšie konanie.

Podľa § 56 ods. 3 písm. c) zákona o ústavnom súde ak ústavný súd sťažnosti vyhovie, môže zakázať pokračovanie v porušovaní základného práva alebo slobody.

Keďže ústavný súd vyslovil porušenie označených základných práv sťažovateľov zaručených ústavou a listinou a práva zaručeného dohovorom príkazom prokurátora č. k. VII/1 Gv 191/08-25 z 9. marca 2009, v zmysle čl. 127 ods. 2 ústavy, ako aj § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde tento príkaz zrušil.

Vzhľadom na to, že k vyhotoveniu kópie počítačových údajov už došlo na základe uznesenia úradu boja proti korupcii ČVS: PPZ-308/BPK-B-2008 z 23. marca 2009, neprichádza do úvahy vrátenie veci na ďalšie konanie v zmysle § 56 ods. 3 písm. b) zákona o ústavnom súde.

Podľa § 90 ods. 3 Trestného poriadku ak uchovávanie počítačových údajov vrátane prevádzkových údajov na účely trestného konania už nie je potrebné, vydá predseda senátu a pred začatím trestného stíhania alebo v prípravnom konaní prokurátor bez meškania príkaz na zrušenie uchovávania týchto údajov.

Uznesením úradu boja proti korupcii ČVS: PPZ-308/BPK-B-2008 z 23. marca 2009 bol znalec z odboru forenznej informatiky poverený okrem iného „*Vyhotoviť záložnú kópiu obsahu pevných diskov na CD (DVD) predovšetkým súbory textových editorov, tabuľkových kalkulátorov vrátane skenovaných dokumentov*“ a „*Vyhotoviť záložnú kópiu dát účtovných programov nachádzajúcich sa na predložených predmetoch skúmania oddelene od kópie obsahov HDD a pamäťových médií.*“.

Z uvedeného vyplýva, že znalec bol poverený vytvorením kompletnej kópie obsahu počítačového vybavenia sťažovateľov, čo znamená, že do dispozície orgánov činných v trestnom konaní sa s najväčšou pravdepodobnosťou dostali a sú takto uchovávané aj údaje spadajúce do sféry súkromia sťažovateľov, ktoré však s vyšetřovanou vecou nijako nesúvisia. Samotné vyhotovenie kompletnej kópie má síce oporu v zákonnej norme, minimalizácia zásahu do práva na súkromie si však vyžaduje redukciu jeho dôsledkov, teda selekciu údajov, ktoré sú pre vedené vyšetřovanie relevantné. Ďalšie neobmedzené uchovávanie kompletnej kópie bez následnej selekcie absolútne postráda legitimitu a proporcionalitu zásahu do súkromnej sféry sťažovateľov, a treba ho kvalifikovať ako stav porušovania práva na súkromie. Úlohou prokurátora ako orgánu dozoru nad zachovávaním zákonnosti v prípravnom konaní teda bude v intenciách ustanovenia § 90 ods. 3 Trestného poriadku zabrániť pokračovaniu porušovania označených základných práv sťažovateľov zaručených ústavou a listinou a práva zaručeného dohovorom vydaním príkazu na zrušenie ďalšieho uchovávaní kompletnej kópie (resp. všetkých kópií) počítačových údajov buď jej zlikvidovaním, alebo jej vrátením sťažovateľom. Vzhľadom na uvedené ústavný súd v zmysle čl. 127 ods. 2 ústavy a § 56 ods. 3 písm. c) zákona o ústavnom súde zakázal prokurátorovi pokračovať v porušovaní základných práv sťažovateľov zaručených ústavou a listinou a práva zaručeného dohovorom.

Ústavný súd nad rámec poznamenáva, že ani skutočnosť zastavenia trestného stíhania nemôže byť prekážkou pre konvalidovanie pretrvávajúceho stavu porušovania práv sťažovateľov. Bude preto povinnosťou prokurátora pre účely vytvorenia procesných podmienok umožňujúcich vykonanie predmetného úkonu aplikovať v duchu generálnej klauzuly čl. 152 ods. 4 ústavy výklad relevantných ustanovení Trestného poriadku, ktorý bude konformný s ústavou a dohovorom.

Keďže ústavný súd sťažnosť sťažovateľov v časti obsahujúcej námietku porušenia označených základných práv podľa ústavy a listiny a práva podľa dohovoru uznesením úradu boja proti korupcii ČVS: PPZ-308/BPK-B-2008 z 23. marca 2009 odmietol ako zjavne neopodstatnenú, a teda v tejto časti porušenie základných práv podľa ústavy a listiny a práva podľa dohovoru nevyslovil, návrhu sťažovateľov na zrušenie uvedeného uznesenia nevyhovel.

Vzhľadom na čl. 133 ústavy, podľa ktorého proti rozhodnutiu ústavného súdu nie je prípustný opravný prostriedok, toto rozhodnutie nadobúda právoplatnosť dňom jeho doručenia účastníkom konania.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 3. februára 2011